

10 Regionaal

Een vergeten deel van de geschiedenis van de Mijzenpolder wordt de komende maanden opgerakeld. In het museumgemeal Wilhelmina in Schermerhorn is dan de tentoonstelling 'Maria uit Mijzen', een terugblik op het kerkje dat vanaf halverwege de Middeleeuwen tot en met 1745 in het hart van de Mijzenpolder stond.

West-Fries Erfgoed

Historie van Maria uit de Mijzen

De toenmalig Mijzenkerk, getekend door Herman de Winter

AANGELEVERDE FOTO

Hans Brandsma

„De kerk was niet alleen een centrale plek in de polder, maar was eeuwenlang een Maria-bedevoortsoord”, aldus Willem Messchaert van het museumgemeal. De expositie is onder meer gebaseerd op recent onderzoek van amateurhistoricus Dick Mantel uit Schermerhorn.

„Hij heeft zijn liefde voor het gebied omgezet in kennis”, weet Messchaert. „Met deze expositie hebben wij daarvan geprofiteerd.” Volgens Messchaert dook het kerkje tussen 1050 en 1063 voor de eerste keer op in de archieven.

„Het was toen een officiële dochterkerk van Heiloo die in de elfde eeuw door Karel Martel aan Willibrord was geschonken. Het was een bedevaartoord naar Onze Lieve Vrouw voor katholieken én niet-katholieken. Maria heeft altijd voor iedereen tot de verbeelding gesproken.”

Pastor

De overgang van het katholieke naar protestante geloof tijdens de reformatie maakte een abrupt einde aan de Mariaverering in de Mijzenpolder. Messchaert: „De laatste katholieke pastor Dirk Cornelisz moest er als een haas vandoor.”

In 1613 wordt er op de plek van de oude kapel een nieuw Hervormd kerkje gebouwd. Alle katholieke relikwieën zijn dan al verdwenen en overgebracht naar de katholieke schuilkerk in De Goorn.

In 1745 valt het doek voor het Mijzenkerkje en wordt het met de grond gelijk gemaakt. De fundering en bijbehorende grafzerken worden in 1917 opgeruimd. „De kapel verdween, maar in het polderriet leeft de geest van Maria voort”, meldt Messchaert met een glimlach op het gezicht.

In 1992 werd de kerk al even aan de vergetelheid ontrukkt, zo bemerkt Messchaert. „Parochianen uit De Goorn bracht een oud Marlabeeldje naar het Westfries Museum in Hoorn. Dat kreeg het museum in bruikleen met de mededeling dat het oorspronkelijk uit de Mijzenkerk afkomstig was.”

Te kostbaar

Het betreffende beeldje zal niet tijdens de expositie in het museumgemeal zijn te zien. „Het is te kostbaar en dat durven wij niet aan”, zegt Messchaert. „Maar naast de geschiedenis die we tijdens de tentoonstelling uit de doeken doen, blijven er genoeg mooie aspecten over. Er zijn kaartfragmenten, spreuken die in de glas-inloodramen waren gegraveerd en Maria komt ook in verschillende gedaantes terug. Het kerkje sprak tot verbeelding want meerdere kunstenaars hebben het geschilderd. Daar hangen ook reproducties van.”

De expositie 'Maria uit Mijzen in Museumgemeal' is van 2 juli tot en met 10 september iedere zondag te bezichtigen. Het gemeal Wilhelmina aan de Molendijk 9 in Schermerhorn is dan open van 11 tot 17 uur.

'Lord Zilver' maakte ooit de blits in Twisk

De stichting Twisca laat in het nieuwe jaarboek het licht schijnen over een bijzondere dorpsgenoot uit het verleden: Dirk Scheringa. Niet de Wognumse bankier, maar de boer die lang geleden furor maakte. Niet zozeer door zijn vakkennis, maar wel door diens bijzondere gedachtesprongen. Scheringa schreef een boekje hoe je in gezondheid minstens 100 jaar oud kon worden, leerde vreemde talen en was ook nog eens uitvinder. Onder meer van een apparaat dat aardappels moest schrobben.

Deze Dirk werd in 1895 in Beets geboren en verhuisde later naar Twisk. Kennelijk een inspirerende omgeving voor een denker als Scheringa, die hier ook zijn vermeende wondermiddel 'Bacildi' uitdokterde. In de naoorlogse jaren sloeg de ziekte TBC bij het melkvee toe en Dirk wist het zeker: Zijn Bacildi was een krachtig medicijn, ook geschikt voor de mens. Dagelijks een theelepeltje in een glas water en en huppettee: weg kwalen.

Onder het motto „Wat olie is voor de motor, is Bacildi voor lichaam en geest”, deed deze Twisker boer een gooi naar rijkdom en roem. Overigens

Dirk Scheringa, veehouder/ultvinder.

FOTO STICHTING TWISCA

zonder een meeslepend succes. Maar misschien kwam dat wel nadat de overheid na onderzoek liet weten dat Bacildi niets anders was dan wat vleug-

jes kamfer, ammoniak en vooral veel water. In Twisk sprak men vroeger zelden over Dirk, maar over 'lord Zilver'. Die bijnaam kreeg hij, omdat hij

alles in zijn kamer liefst glimmend en zilverkleurig had. Het jaarboekje van Twisca is de bestellen via www.twisca.nl